

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
CARINSKA UPRAVA
SREDIŠNJI URED

KLASA: 011-02/23-03/23
URBROJ: 513-02-1210/1-23-1

UPUTA br. 23/23

Zagreb, 10. svibnja 2023. godine

Na temelju članka 11. Zakona o carinskoj službi ("Narodne novine" br. 68/13, 30/14, 115/16, 39/19 i 98/19) ravnatelj Carinske uprave donosi

U P U T U
O PROVEDBI POSTUPKA PROVOZA PRI PRIJEVOZU ROBE ŽELJEZNICOM

Ovom se Uputom dodatno pojašnjavaju posebnosti provedbe postupka provoza za robu koja se prevozi željeznicom u standardnom postupku provoza, te provedbe pojednostavljenog postupka provoza uz uporabu carinske deklaracije s ublaženim zahtjevima za podacima za stavljanje robe u postupak provoza.

1. OPĆE ODREDBE

Postupak provoza i pojednostavljeni postupak provoza uz uporabu carinske deklaracije s ublaženim zahtjevima za podacima za stavljanje robe u postupak provoza pri prijevozu robe željeznicom utemeljeni su na odredbama:

- Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o Carinskem zakoniku Unije (SL L 269, 10. listopada 2013.- u dalnjem tekstu: CZU) i sve njene izmjene i dopune (čl. 89.-96. 192., 226.-236.);
- Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 2015/2446 o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL L 343/1, 29. prosinca 2015.- u dalnjem tekstu: DUCZU) i sve njene izmjene i dopune (čl. 184. – 200.);
- Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 2015/2447 o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju Carinskog zakonika Unije (SL L 343/558 29. prosinca 2015.- u dalnjem tekstu: PUCZU), i sve njene izmjene i dopune (čl. 293., 291.- 318.);
- Konvencije o zajedničkom provoznom postupku („Narodne novine - Međunarodni ugovori“ br. 4/12; u dalnjem tekstu - Konvencija o zajedničkom provoznom postupku) i sve njene izmjene i dopune (čl. 44.-51., 67.-97. Dodatka I);
- Zakona o provedbi carinskog zakonodavstva Europske unije („Narodne novine“, br. 40/16).

U skladu s odredbama navedenih propisa postupak provoza Unije odvija se uporabom standardne deklaracije (NCTS). Osobama koje za to podnesu zahtjev i dokažu ispunjavanje propisanih uvjeta može se odobriti uporabu pojednostavljenog postupka provoza uporabom deklaracije s manjim brojem podataka za stavljanje robe u postupak provoza pri čemu korisnik postupka obvezno polaze instrument za osiguranje mogućeg duga.

U skladu s Programom rada¹ u pogledu razvoja i uvođenja elektroničkih sustava iz Carinskog zakonika Unije danom početka primjene sustava NCTS Faze 5 (u dalnjem tekstu: NCTS F5) prestaju važiti ranije donesena Odobrenja za primjenu pojednostavljenog postupka provoza u željezničkom prometu uz uporabu CIM prijevozne isprave kao deklaracije za postupak provoza i ne može se primjenjivati provozni postupak na temelju CIM prijevoznih isprava.

U Republici Hrvatskoj NCTS F5 počinje se primjenjivati 1. lipnja 2023. godine.

2. STANDARDNI POSTUPAK PROVOZA I ODSTUPANJA ZA ŽELJEZNIČKI PRIJEVOZ

Za postupak provoza robe koja se prevozi željeznicom koristi se standardna provozna deklaracija NCTSF5. U odnosu na standardni postupak NCTS-a primjenjuju se određena odstupanja za željeznički prijevoz.

Otpremni carinski ured je carinski ured nadležan za polaznu željezničku postaju, a odredišni carinski ured je carinski ured nadležan za odredišnu željezničku postaju.

Ako je prijevoz željeznicom započeo prije ulaska na carinsko područje Unije, polazna željeznička postaja jest postaja pri carinskom uredu prvog ulaska. Ako se prijevoz željeznicom nastavlja nakon napuštanja carinskog područja Unija, bez ponovnog ulaska, odredišna željeznička postaja jest postaja pri izlaznom carinskom uredu.

Odstupajući od opće obveze plombiranja pošiljaka za potrebe identifikacije, niti prijevozna sredstva ni pojedinačni paketi koji sadržavaju robu ne moraju biti plombirani ako su željeznička poduzeća primjenila mjere za prepoznavanje robe. Neovisno o tom odstupanju, otpremni carinski ured može odlučiti da se pošiljke plombiraju za potrebe prepoznavanja.

Roba koja se prevozi željeznicom u okviru provoza Unije ili zajedničkog provoznog postupka **ne mora se podnijeti u provoznom carinskom uredu**, pod uvjetom da provozni carinski ured može drugim sredstvima provjeriti prelazak robe preko granice (čl. 304. st. 6. PUCZU). Takva provjera trebala bi se provesti samo ako je to potrebno, a može se provesti i naknadno.

Ako se vagoni isključe iz kompozicije tračničkih kola ili vagona zbog tehničkih problema, u smislu carinskih propisa to se smatra incidentom tijekom prijevoza. Međutim, prijevoznik može nastaviti provoz na temelju postojećeg provoznog postupka. Za pojam „tehnički problemi“ potrebno je primjeniti široko tumačenje kojim se obuhvaćaju i događaji poput razdvajanja vlakova ili isključivanja vagona zbog nepredviđenih operativnih problema (čl. 305. st. 1. točka (f) i st. 4. PUCZU).

Ako se roba već prevozi do odredišne postaje prije pokretanja postupka potrage, roba može do pristizanja ostati pokrivena postojećim provoznim postupkom. Ako je roba u trenutku potrage i dalje zapriječena na lokaciji incidenta, za nastavak kretanja potrebno je podnijeti novu provoznu deklaraciju. Točan postupak primjenjiv na isključene vagone procjenjivat će se za svaki pojedinačni slučaj. Takve procjene u načelu obavlja carinski ured nadležan za mjesto na kojem je došlo do

¹ PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2019/2151 od 13. prosinca 2019. o uspostavi programa rada u pogledu razvoja i uvođenja elektroničkih sustava iz Carinskog zakonika Unije (SL L 325 od 16.12.2019.).

incidenta, a tijekom potrage, ako je pokrenuta, otpremni carinski ured stupa u kontakt s odredišnim carinskim uredom. Nužnost podnošenja nove provozne deklaracije za isključene vagone koji nisu podneseni u roku od šest dana jedan je od mogućih ishoda (čl. 309. st. 1., 2. PUCZU)

Roba podnesena odredišnom carinskom uredu se nakon završetka postupka provoza stavlja u sljedeći carinski postupak ili u privremenim smještaj, ovisno o odobrenjima dodijeljenim željezničkom prijevozniku. Dio referentnog iznosa zajedničkog osiguranja koji je blokiran može se ponovno upotrijebiti od trenutka završetka provoznog postupka (čak i ako dio pošiljke nije još podnesen). Međutim, provozni postupak nije zaključen, pa carinska tijela i dalje mogu prema potrebi uputiti odštetni zahtjev prema osiguranju, primjerice ako isključeni vagon nikada ne pristigne.

Ako vagoni pristignu unutar šest dana, može se poslati nalaz kontrole kojim se potvrđuje da je roba propisno stigla navođenjem oznake A, a odredišni carinski ured može zatim zaključiti provozni postupak. Međutim, ako vagoni ne pristignu u roku od šest dana, provozni postupak ne može se zaključiti. Odredišni carinski ured mora poslati rezultate kontrole s oznakom B i navesti da nedostaju vagoni/roba. Pitanje se mora rješiti u kontekstu postupka potrage i na temelju mjera koje je poduzeo ured nadležan za incident. Rok za slanje rezultata kontrole od uvođenja NCTS F5 je 12 dana. Prethodno opisani postupak vodi se u NCTS F5 kao „djelomično puštanje“.

Na robu koja se prevozi željeznicom mogu se primijeniti sljedeća pojednostavljenja postupka provoza, uz prethodno doneseno odobrenje: status ovlaštenog pošiljatelja i status ovlaštenog primatelja.

3. POJEDNOSTAVNJENJE POSTUPKA PROVOZA UZ UPORABU DEKLARACIJE KOJA SADRŽI MANJE PODATAKA

U skladu s odredbama carinskog zakonodavstva roba koja se prevozi u željezničkom prometu stavlja se u postupak provoza podnošenjem standardne deklaracije iz aplikacije NCTS F5.

Na zahtjev željezničkog prijevoznika carinska uprava može odobriti korištenje deklaracije za postupak provoza koja sadržava manje podataka za stavljanje robe u postupak provoza.

3.1. Uvjeti za uporabu pojednostavnjenja postupka provoza

Na temelju čl. 233. st. 4 točka d) CZU-a, u skladu s odredbama čl. 191. i 198. DUCZU-a carinska tijela mogu, na zahtjev željezničkog prijevoznika, odobriti pojednostavnenje postupka provoza u prijevozu robe željeznicom uporabom carinske deklaracije sa smanjenim skupom podataka za stavljanje robe u postupak provoza Unije.

Odobrenje se može izdati podnositeljima zahtjeva odobrenim željezničkim prijevoznicima koji ispunjavaju sljedeće uvjete (čl. 191. DUCZU-a):

- podnositelj zahtjeva ima poslovni nastan na carinskom području Unije;
- podnositelj zahtjeva izjavljuje da će redovito upotrebljavati postupke provoza Unije;
- podnositelj zahtjeva ispunjava kriterije utvrđene u članku 39. točkama (a), (b) i (d) CZU-a.

Odobrenja se izdaju samo pod uvjetom da carinsko tijelo smatra da će moći nadzirati postupak provoza Unije i provoditi provjere bez administrativnog napora nerazmernog zahtjevima predmetne osobe.

Odobrenje za uporabu provozne deklaracije koja sadržava manje podataka (čl. 233. st. 4. točka (d) CZU-a) za stavljanje robe u postupak provoza Unije, za prijevoz robe željeznicom izdaje se ako se elektronička prijevozna isprava ne upotrebljava kao provozna deklaracija.

3.2. Način podnošenja zahtjeva i izdavanje odobrenja

Zahtjev za izdavanje odobrenja po čl. 233. st. 4 točka (d) CZU-a (Zahtjev za odobrenje za uporabu provozne deklaracije koja sadržava manje podataka, TRD odobrenje) podnosi se putem web aplikacije Carinske odluke.

Navedenoj aplikaciji (Portalu za gospodarstvenike) pristupa se putem Internet stranice Carinske uprave preko poveznice <https://e-carina.carina.hr> odabirom: <https://e-carina.carina.hr/cdms-view-tra/>

Podnositelj zahtjeva putem aplikacije Carinske odluke zahtjev može podnosi sam ili može koristiti usluge odabranog zastupnika.

Detalji podnošenja zahtjeva i postupak donošenja odluke objašnjeni su posebnom Uputom o postupku donošenja i upravljanja carinskim odlukama temeljem zahtjeva stranke br. 1/18, KLASA: 011-02/18-03/1, URBROJ: 513-02-1220/1-18-1 od 04. lipnja 2018. godine.

Za donošenje odluke po zahtjevu za TRD odobrenje nadležan je Središnji ured Carinske uprave, Sektor za carinski sustav.

Ako su ispunjeni osnovni uvjeti za prihvatanje zahtjeva Sektor za carinski sustav će nalogom kroz sustav carinskih odluka proslijediti zahtjev Službi na nadzor nadležnog područnog carinskog ureda (PCU-a) radi provjere ispunjavanja svih propisanih uvjeta nakon čega Sektor za carinski sustav donosi odluku o zahtjevu.

Nadležni područni carinski ured provjerava ispunjavanje propisanih uvjeta, zauzima stav ispunjava li podnositelj zahtjeva propisane uvjete ili ne, te o istome donosi mišljenje koje dostavlja Carinskoj upravi, Središnjem uredu, Sektoru za carinski sustav radi donošenja odluke o zahtjevu. Uz predmetno mišljenje PCU-a popunjava i dostavlja Središnjem uredu Izvješće u skladu s **Prilogom 1** ove Upute.

Nakon što nadležni PCU dostavi pozitivno mišljenje o ispunjavanju uvjeta, Sektor za carinski sustav će izdati odobrenje putem sustava Carinskih odluka.

Zahtjevi za izdavanje odobrenja mogu se podnijeti prije početka primjene sustava NCTS F5.

4. OSTALE NAPOMENE

Pravila primjene redovitog postupka provoza i postupka osiguravanja kontinuiteta poslovanja (pomoćnog postupka provoza), detaljno su opisana posebnim uputama i odgovarajuće se primjenjuju u željezničkom prometu.

5. PRIMJENA UPUTE

Ova Uputa **primjenjuje** se od 1. lipnja 2023. godine.

Danom početka primjene ove Upute prestaje se primjenjivati Uputa ravnatelja Carinske uprave br. 7/16 o provedbi pojednostavljenog postupka provoza pri prijevozu robe željeznicom KLASA: 011-02/16-03/7, URBROJ: 513-02-1210/1-16-1 od 26. travnja 2016. godine i sve njene izmjene i dopune.

U skladu s Programom rada i planom puštanja u produkciju novih sustava odobrenim od strane EK Opće uprave za carinu i oporezivanje, NCTS F5 se u Republici Hrvatskoj počinje primjenjivati 1. lipnja 2023. godine, te se od toga dana CIM teretni listovi ne mogu koristiti kao deklaracije za stavljanje u postupak provoza robe koja se prevozi željeznicom.

Dostaviti:

- Uredu ravnatelja Carinske uprave
- zamjeniku ravnatelja
- pomoćnicima ravnatelja
- Područnim carinskim uredima, svima
- pismohrani.

Način otpreme:

- elektroničkom poštom